

Информација о актуелној епидемиолошкој ситуацији грознице Западног Нила на територији Републике Србије у 2023. години

Недеља 34, 21–27. август 2023. године

На основу података достављених Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” (у складу са Препорукама за надзор над грозницом Западног Нила у хуманој популацији у сезони 2023. године Института за јавно здравље Србије) и лабораторијских критеријума (према препорукама Европског центра за превенцију и контролу болести) на територији Републике Србије до 27.8.2023. године регистровано је укупно 57 случајева оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији. Оболеле особе су са територије Јужнобачког (16), Града Београда (15), Западнобачког (7), Сремског (5), Јужнобанатског (4), Средњобанатског (3), Севернобачког (2), Колубарског (2), Севернобанатског (1), Нишавског округа (1), а једна оболела особа је допутовала из Немачке.

Већа учесталост оболевања је код особа мушког пола (54%), док је просечна старост оболелих 64,5 година. Већина до сада регистрованих случајева има неки од облика неуроинвазивне форме болести (менингитис или енцефалитис) и налазе се на болничком лечењу. Такође, код 72% оболелих уочен је неки од коморбидитета (најчешће дијабетес, хипертензија).

У сезони надзора 2023. године, до 23.8.2023. године у државама Европске уније (ЕУ) и Европске економске заједнице (ЕЕЗ) пријављено је 229 случајева оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији, и то: Италија (135), Грчка (58), Француска (13), Мађарска (11), Румунија (9), Немачка (2) и Шпанија (1). Регистровано је и 17 смртних исхода који се могу довести у везу са Грозницом западног Нила, и то: у Грчкој (8), Италији (6) и Румунији (3).

Грозница Западног Нила је сезонско обољење које се преноси убодом зараженог комарца. Главни вектор, односно преносилац вируса Западног Нила је *Culex pipiens*, врста комарца која је одомаћена и код нас. Сезона трансмисије вируса Западног Нила у Србији уобичајено траје од јуна до новембра месеца.

У циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила, препоручује се примена мера личне заштите од убода [комараца](#), и то:

- Употреба репелената на откривеним деловима тела приликом боравка на отвореном.
- Ношење одеће дугих рукава и ногавица, светле боје.
- Препоручљиво је да одећа буде комотна, јер комарци могу да убадају кроз припијену одећу.

- Избегавање боравка на отвореном у периоду најинтензивније активности комараца – у сумрак и у зору.
- Употреба заштитне мреже против комараца на прозорима, вратима и око кревета.
- Редукција броја комараца у затвореном простору.
- По могућству боравак у климатизованим просторима, јер је број инсеката у таквим условима значајно смањен.
- Избегавање подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Смањење броја комараца на отвореном где се ради, игра или борави, што се постиже исушивањем извора стајаће воде. На тај начин смањује се број места на које комарци могу да положи своја јаја. Најмање једном недељно треба испразнити воду из саксија за цвеће, посуда за храну и воду за кућне љубимце, из канти, буради и лименки. Уклонити одбачене гуме и друге предмете који могу да прикупљају воду.
- У случају путовања у иностранство, поготово ако се ради о тропском и субтропском подручју, обавезно се придржавати свих наведених мера превенције
- У случају појаве било каквих симптома који су компатибилни са неуроиназивним обликом болести, одмах се јавити изабраном лекару.

Грозница Западног Нила

Мере личне заштите

Најлакши и најефикаснији начин превенције болести изазване вирусом Западног Нила је спречити увод комарца.

- Носити комотну одећу светлих боја, дугих рукава и ногавица, јер комарци убадују кроз прокијену одећу.

- Током боравка на отвореном дану и ноћу користити репелент за кожу!
- Наносити репелент само на отворене делове тела!
- Користити само регистроване репеленте*, чије су активне супстанце DEET, N-diethyl-m-toluamide, перанол, уље лаванде, итд!
- Крива са UV заштитним фактором, нанети пре репелента!
- Увек пратити упутство произвођача!
- Не наносити репелент на кожу испод одеће!

- Не користити репелент код новорођенчади млађе од два месеца старости, већ их обући у одећу дугих рукава и ногавица, а испод кревета и носилке заштитни мрежама за заштиту беба од комараца!
- Родитељи, наносите репелент на своје шаке пре него што га нанесете на лице вашег детета!
- Не наносити репелент на шаке, уста, очи и оштећену/иритирану кожу детета!
- Пратити упутство произвођача када се наноси репелент на кожу детета!

- Избежавати боравак на отвореном у време најинтензивније активности комараца – у сумрак и зору.
- Избежавати подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Најмање једном недељно испразнити воду из саксија за цвеће и посуду за храну за кућне љубимце.
- Уклонити непотребне посуде које се луна кишница као што су аутомобил, баци и лименке из дворашта!
- Све посуде за воду на отвореном простору бити затворене поклопцем, јер комарци могу јаја у стајаћим водама.

- Не наносити репелент на кожу испод одеће!

- Заштитите просторије од комараца!
- Боравите у климатизованим просторима са затвореним вратима и прозорима или у просторијама са постављеним комарцима (заштитним мрежама против комараца на вратима и прозорима)!
- Користити заштитну мрежу око кревета када:
  - просторија није климатизована,
  - просторија нема комарнице,
  - спаваће на отвореном!

* Репеленти у складу са „Пропаганда болести биолошким путем“ Министарства за здравље и социјалну заштиту Републике Србије. Јавно објављено пре употребе у циљу информисања о мерама превенције болести изазване вирусом Западног Нила. Министарство за здравље и социјалну заштиту Републике Србије. Контакт: Министарство за здравље и социјалну заштиту Републике Србије, Контакт: Министарство за здравље и социјалну заштиту Републике Србије.

www.batut.org.rs

У циљу тачног информисања Институт за јавно здравље Србије ће у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом, као и до сада, јавност информисати путем званичне веб стране (www.batut.org.rs) и средстава јавног информисања.